

از «آندو» و «پیرزاد» تا رسم خوردن بوقلمون در شب کریسمس!

گپ و گفتی کریسمسی با «رادوشوویچ»، همراه با مطالبی درباره آداب و رسوم مسیحی ها در شب آغاز سال نو میلادی معروف ترین چهره های مسیحی ایرانی و ...

پرونده

فرارسیدن سال نو میلادی برای کشور های زیادی در جهان، در روز های ابتدایی زمستان حال و هوای شروع یک سال جدید را دارد. البته ما هم اگر بین خاطرات مان جستجو کنیم، آغاز سال میلادی را ایمان یادآور کارتون دوست داشتنی و خاطره انگیز «اسکروچ خسیس» است که یکی از خاطرات بچه های دهه شصتی به شمار می رود. به علاوه هموطنان مسیحی مایه عنوان یکی از اقلیت های مهم دینی سال هاست در کنار سایر هموطنان شان در صلح و دوستی زندگی می کنند. ارامنه ایران قومی مشهور هستند که سابقه سکونت شان در ایران به پیش از قرن سوم میلادی برمی گردد. به همین بهانه، در پرونده امروز زندگی سلام، گفت وگویی اختصاصی با دروازه بان موفق این روز های پرسپولیس داشته ایم و نگاهی انداخته ایم به زندگی مسیحیان در ایران و توضیحاتی داده ایم درباره سبک زندگی شان، در کنارش چند مسیحی ایرانی معروف را معرفی می کنیم، با چند مکان دیدنی شان در ایران آشنا می شویم و خلاصه سسی می کنیم با این گروه از هموطنان مان بیشتر آشنا شویم.

مروری بر آداب و رسوم جالب ارامنه

ایرانی در شب کریسمس

درخت کاج را به خاطر عطرش می خریم!

علیرضا کاردار | روزنامه نگار

ارامنه ایران آداب و رسومی دارند که یکی از جشنی است در آیین مسیحیت که به منظور گرامی داشت زادروز عیسی مسیح (ع) در روز ۲۵ دسامبر برگزار می شود اما برخی از مسیحیان ارتودوکس از قبیل ارامنه ایران، جشن کریسمس را در روز ۶ یا ۷ ژانویه برپا می کنند. ایام کریسمس از ۲۵ دسامبر آغاز و تا ۶ ژانویه ادامه می یابد. کریسمس با آیین های ویژه ای مانند جمع شدن افراد خانواده در کنار هم، هدیه دادن، آراستن درخت کاج و ... برگزار می شود و شخصیتی به نام بابائوئل در آن نقشی مهم دارد. در توضیح این مناسبت و آداب و رسوم خاص ارامنه، روبرت صافاریان، منتقد و سینماگر کشورمان یادداشت مفصلی دارد که بخش هایی از آن را می خوانیم: «اگر دوست ارمنی دارید بدانتان باشد، روز ۲۵ دسامبر یعنی روزی که همه از کریسمس می گویند و عید را به هموطنان مسیحی تبریک می گویند، به اوزنگ نزدیک و کریسمس را به او تبریک بگویید، چون روز ۲۵ دسامبر در خانه ارمنی ها هیچ خبری از عید نیست. کریسمس ارمنی ها روز ۶ ژانویه است که احتمالا هیچ کس به خانه شان زنگ نمی زند و آن را تبریک نمی گوید! شاید شما هم فکر می کنید ارمنی ها رسم دارند که شب کریسمس بوقلمون بخورند. ما هم شنیده ایم اما تا حالا نخورده ایم! جالب این که ارمنی های ایران در شب کریسمس خودشان (یعنی ۶ ژانویه) غالبا برنج، کوکوسیزی و ماهی می خورند. در ضمن از مراسم عید، خرید درخت کاج و آوردنش به خانه را دوست داریم، آن هم به خاطر عطری که درخت کاج دارد و وقتی به داخل آپارتمان می آید، تا چند روز بوی خوش آن در خانه استشمام می شود. روز های کریسمس و ژانویه باید برف بیاید. اصلا کریسمس بدون برف بی معنی ست. البته طبیعت هر سال وفا نمی کند اما در بسیاری از سال ها هم درست روز کریسمس برف می بارد و آمدن «بابائوئل» را از راه های برف گرفته آسمان بار ابریه را به از هدیه و اسباب بازی برای بچه ها توجیه می کند.»

برای پوشش پرونده از این عکس استفاده است. مهر: پاشا که خبرنگار جوان الی گشت

آشنایی با معروف ترین هموطنان مسیحی

شهید مرادیان، آندو، پیرزاد و دیگران!

● **آندرانیک تیموریان** اولین کاپیتان ارمنی تیم ملی فوتبال لیست ایرانی و ارمنی تبار تیم ملی فوتبال ایران بعد از خداحافظی نکونام، بازویند کاپیتانی تیم ملی را به دست آورد و اولین کاپیتان ارمنی تیم ملی شد. آندو بعد از حضور در خانشاش در تیم فوتبال ابومسلم به تیم ملی دعوت و با بازی های خوش را هی جام جهانی ۲۰۰۶ شد. همان جابه چشم مسئولان باشگاه بولتون آندو مستقیم از مشهد راهی انگلیس شد. تیموریان پس از ابومسلم بیشترین تعداد بازی را در استقلال تهران داشته است.

● **ساموئل خاچیکیان** معروف به هیچکاک ایران! این کارگردان، تدوینگر، نویسنده و تهیه کننده ارمنی تبار، متولد تبریز است. او یکی از تأثیرگذارترین کارگردان ها در سینمای ایران به شمار می رود، تا آن جا که به وی لقب «هیچکاک ایران» داده شده است. همچنین، از او به عنوان «استاد دلبر و وحشت» سینمای ایران نام برده شده است. شناخته شده ترین فیلمی که توسط خاچیکیان پس از انقلاب کارگردانی شد، فیلم عقاب ها بود که یکی از برترین کارهای سینمای دفاع مقدس لقب گرفت.

● **زویا پیرزاد** ابرندنده کتاب سال وزارت ارشاد نویسنده معروف ایرانی و ارمنی تبار متولد ۱۳۳۱ در آبادان است. او سال ۱۳۸۰ بارمان «چراغ ها را من خاموش می کنم» جوایزی همچون بهترین رمان سال یکا، بهترین رمان سال بنیاد هوشنگ گلشیری و کتاب سال وزارت ارشاد را به دست آورد. داستان این رمان که بانثر ساده روایتی نوشته شده، در شهر آبادان دهه ۴۰ می گذرد. این نویسنده با مجموعه داستان کوتاه «طعم گس خرما لو» یکی از برندگان جشنواره بیست سال ادبیات داستانی در سال ۱۳۷۶ و جایزه «کوریه انتر ناسیونال» در سال ۲۰۰۹ شد. خانم پیرزاد از معدود نویسندگانی است که تمام آثارش به فرانسوی ترجمه شده است.

● **وانک** هنرمندانه ترین کلیسای ایران

وانک که نام دیگرش «آمناپر کیچ» به معنی نجات دهنده مقدس است، در محله جلفا در شهر اصفهان قرار دارد و در زمان شاه عباس دوم ساخته شده است. گنبد کلیسای وانک مانند گنبد مساجد ایرانی عهد صفوی بنا شده است و دو برج ناقوس زیبا در آن قرار دارد. مهم ترین ویژگی این کلیسا که آن را تبدیل به یکی از زیباترین کلیساهای جهان کرده، نقاشی تمامی دیوارها، طاق ها، داخل گنبد و طلاکاری های آن هاست.

● **گاراپت مقدس** | نماد احترام بین ادیان در خیابان طالقانی شهر آبادان واقع شده است. نکته جالب در باره این کلیسا این است که دقیقا دیوار به دیوار مسجدی قرار گرفته که این خود نماد آزادی عقیده و احترام بین ادیان است. این کلیسا در سال ۱۳۱۹ ساخته شده و در زمان هشت سال دفاع مقدس به عنوان مکانی برای آموزش رزمندگان استفاده می شده است.

رابطه خوب مسیحیان و مسلمانان در ایران همواره مثال زدنی بوده است به طوری که برخی محله های شهر های ایران به نام محله ارامنه شناخته می شوند. همچنین مسیحیان ایرانی در هشت سال دفاع مقدس حضور چشمگیری داشتند و حدود ۱۰۰ شهید تقدیم کشور کردند. مسیحیان کشورمان در زمینه های مختلف دیگر هم افراد موفقیت تحویل جامعه داده اند که در ادامه به معرفی مختصر چند نفر از آن ها می پردازیم.

● **شهید زوریک مرادیان** زوریک به عنوان اولین شهید مسیحی دفاع مقدس شناخته می شود که تقریبا ۱۹ روز بعد از آغاز جنگ به شهادت رسید. مادرش می گوید: «من یک پسر و چهار دختر داشتم. همین یک پسر هم شهید شد. زوریک همیشه شاگرد اول بود. کنکور در خارج از کشور قبول شد اما گفت من از ایران نمی روم. خودش را معرفی کرد تا به سربازی برود.» چندی پس از شهادت زوریک، خانواده اش نامه ای از او دریافت کردند که قبل از شهادت برایشان نوشته و از والدینش خواسته بود شهروندی و وظیفه شناس، آگاه از خطرات و تهدیدات دشمن بر ضد میهن باشند.

● **لوریس چکناواریان** آخرین آهنگ ساز از نسل رمانتیک های ایران! آهنگ ساز، رهبر ارکستر، نویسنده، نقاش و یکی از چهره های شناخته شده فرهنگی ایران و ارمنستان است. این هنرمند بزرگ متولد سال ۱۳۱۶ در بروجرد است و علاوه بر ساخت آثار سمفونی، موسیقی مجلسی، موسیقی فیلم و ... چند اپرا مانند اپرای رستم و سهراب را هم نوشته است. همچنین بسیاری از ارکستر های مهم جهان از جمله ارکستر فیلارمونیک سلطنتی انگلستان را هم رهبری کرده است. در سال ۱۳۹۸ لوریس چکناواریان به عنوان سفیر صلح ایران در سازمان ملل متحد پیشنهاد شد. به گفته سید علیرضا میرعلینقی پژوهشگر و منتقد موسیقی، او آخرین آهنگ ساز از نسل رمانتیک های ایران به شمار می رود.

بناهای تاریخی دیدنی مسیحی ها

کلیسا اصلی ترین نماد دین مسیحیت است و کلیساهای معروفی در بیشتر شهر های ایران با آوازه جهانی وجود دارد. در ادامه می خواهیم با برخی از مشهور ترین آن ها آشنا شویم.

● **ننه مریم** | دومین کلیسای قدیمی جهان این کلیسای یکی از بناهای تاریخی شهر ارومیه است. روایت هایی وجود دارد که از این کلیسا به عنوان دومین کلیسای قدیمی جهان پس از کلیسای «بت لحم» فلسطین نام می برند. ساختمان کنونی کلیسای ننه مریم به ویژه گنبد ها، طاق ها و پایه های آن متعلق به دوره ساسانی است و معماری داخلی آن آمیزه ای از معماری ساسانی و پارتی است.

● **سرکیس مقدس** | بزرگ ترین کلیسای تهران این کلیسا با هزینه شخصی یکی از هموطنان ارامنه در سال ۱۳۴۹ در خیابان نجات الهی تهران ساخته شده است. پس از ساخت این کلیسا، مقر خلافت ارامنه تهران از کلیسای مریم مقدس به این محل انتقال پیدا کرد. طراحی این بنا به شکل «بازیلیکا» یا همان صلیبی است. دیوار های خارجی آن با سنگ مرمر سفید رنگ پوشیده شده که از نظر طراحی خارجی واقعا باشکوه و زیباست.

● **قره کلیسا** | اولین کلیسای جامع جهان مسیحیت مشهور ترین کلیسای ایران است که در فهرست آثار جهانی یونسکو به ثبت رسیده و در شمال شرقی چالدران در استان آذربایجان غربی واقع شده است. معماری زیبا و حجم پردازی در بنا و همچنین دیوار های دفاعی و برج های دیده بانی که در اطراف این کلیسا قرار دارند، از قره کلیسا

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

چهارشنبه • ۱۱ دی ۱۳۹۸
۵ جمادی الاول ۱۴۴۱ • اول ژانویه ۲۰۲۰
شماره ۲۰۲۸۲

۱۵۰۳

از بابائوئل خاطرات خوبی دارم

«**بوژیدار رادوشوویچ**»، سنگربان پرسپولیس لحظاتی قبل از سفرش به کرواسی، درباره رسوم کریسمس و موفقیت های اخیرش می گوید

۷ بازی، ۷ برد، ۷ کلین شیت؛ این رکوردی است که توسط دروازه بان دوم پرسپولیس در این فصل ثبت شده و اصلا هم به راحتی به دست نیامده است. «رادوشوویچ» تقریبا در تمام این بازی ها با سیهوایی خیره کننده، موفق شده دروازه اش را بسته نگه دارد. در آستانه کریسمس و قبل از سفرش به کرواسی موفق شد یم گپ و گفت کوتاهی با او داشته باشیم.

● **در کریسمس هم هدیه می دهیم و هم عیدی می گیریم** رادو درباره این که مردم کرواسی چه رسم و رسومی برای روز کریسمس و میلاد حضرت مسیح (ع) دارند، می گوید: «رسم خیلی خاصی در کرواسی نداریم. رسوم مان مثل تمام مسیحی های دنیا و ایران است. در این روز به دیدار بزرگتر ها می رویم و برای آن ها هدیه می بریم و از آن ها عیدی هم می گیریم و چند روز بعد بزرگتر ها برای تشکر از این که به یادشان بودیم، به دیدن ما می آیند. بعدش هم منتظر بابائوئل می شویم تا از او هدیه بگیریم. من از بچگی این روز ها را خیلی دوست داشتم و از بابائوئل خاطرات خوبی دارم چون هر سال برای من کفش و لباس های ورزشی، توپ و ... می آورد و من همیشه از آن روز ها، خاطرات خوبی دارم.»

● **بزرگ ترین خوشبختی ام این است که کنار خانواده ام هستم** رادو تقریبا از اولین سال حضورش در پرسپولیس، همسرش را هم به ایران آورد. او درباره این که آیا خودش را خوشبخت می داند یا نه، پاسخ جالبی می دهد: «خانواده برای من خیلی مهم است و الان هم که در ایران هستم، یکی از بزرگ ترین خوشبختی هایی که دارم، این است که همسرو فرزندم کنارم هستند. این که خانواده ام در کنارم هستند، آرامش زیادی به من می دهد.»

● **پیامبر ما، پیام آور صلح و شادی بوده است** دروازه بان پرسپولیس درباره میلاد حضرت مسیح (ع) هم که چند روز پیش بوده، می گوید: «من آدم بسیار معتقد و مذهبی هستم. همیشه قبل از شروع تمرین با خدای خودم راز و نیاز می کنم و از او می خواهم که برای دستیابی به موفقیت های بیشتر کمک کند. خوشحالم که پیامبر ما، پیام آور صلح و شادی بوده و ما هم انسان هایی هستیم که برقراری صلح و شادی در همه جای دنیا برای ما خیلی مهم است.»

● **کریسمس جشن شما ایرانی ها نیست** رادو در پاسخ به این سوال که آیا کریسمسی را در ایران هم گذرانده یا نه، می گوید: «معمولا هر سال مانند همین اسمال برای کریسمس مرخصی می گیریم و به کشور خودمان یعنی کرواسی می رویم تا دوروز کنار خانواده باشیم. کریسمس جشن شما ایرانی ها نیست و عید نوروز ها را همیشه در ایران هستیم. تا چند سال پیش برای عید نوروز فقط به خانه بازیکنان می رفتیم چون آن ها ما را دعوت می کردند اما دو سالی می شود که همسر م اصرار دارد برای عید نوروز ما هم میزبان بازیکنان پرسپولیس باشیم و می گفت که بد است فقط ما به خانه آن ها برویم. حالا که مادر ایران زندگی می کنیم، مزه اش به همین است که در جشن ایرانی ها، در چنین مهمانی شرکت کنیم.»

● **کروات ها خیلی زود جذب مردم ایران می شوند** او که سال ها در پرسپولیس بوده، درباره فرهنگ و رفتار ایرانی ها می گوید: «فرهنگ شما شباهت هایی به فرهنگ کشور من دارد و به همین دلیل کروات ها خیلی زود جذب مردم ایران می شوند. من هم به یک سری رفتار های مردم شما خیلی علاقه دارم. اگر غیر از این بود که در ایران نمی ماندم. یکی از دلایلی که باعث شده با وجود کم بازی کردن برای پرسپولیس در ایران بمانم و قرار دادم را تمدید کنم همین علاقه است.»

● **می خواهم به کلین شات ها ادامه دهم** رادو به عنوان آخرین سوال درباره کلین شات های خیره کننده اش در پرسپولیس و این که آیا ادامه خواهد داشت یا نه، پاسخ می دهد: «یک فوتبالیست وظیفه اش فقط تمرین کردن است تا همیشه آماده باشد. ما در تیم مان بهترین دروازه بان آسیا را داریم. از رقابت با بیرانوند خیلی خوشحالم. ما دو رقیب هستیم که می توانیم خیلی به یکدیگر کمک کنیم. حضور همزمان ما دو نفر در پرسپولیس موضوعی است که هوادار ها در چند سال اخیر از آن لذت بردند و این روز ها هم بدون کوچک ترین مشکلی با هم کار می کنیم. می خواهم به کلین شیت ها و بردهایی که با پرسپولیس به دست آوردم، ادامه بدهم.»